

CS Visie

Centrum School en Veiligheid (CSV) volgt de actualiteit op de voet.

Vandaar dat de rubriek 'nieuw(s)' prominent op de homepage vertegenwoordigd is. Daar vindt u altijd de laatste ontwikkelingen rond schoolveiligheid: krantenartikelen, tv-programma's, etc.

Veiligheid in jaarverslag inspectie 'De staat van het onderwijs' 2004/2005

De Inspectie van het Onderwijs presenteerde op 25 april 2006 haar jaarverslag 2004/2005: *De staat van het onderwijs*. Hoofdstuk 4 gaat over veiligheid. Hieronder een aantal constatering, conclusies en aanbevelingen.

Fysiek geweld tussen leerlingen neemt toe, vooral op basisscholen. Digitaal pesten wordt een steeds groter probleem. Extremistische uitingen leiden tot conflicten. Elders in *CSVisie* meer aandacht voor deze onderwerpen.

De inspectie pleit voor incidentregistratie op alle scholen. Daarnaast moeten scholen de krachten bundelen. Een gezamenlijke aanpak kan leiden tot

een snellere beleidsontwikkeling. Bovendien is het hierdoor mogelijk buitenschoolse instellingen – politie, jeugdzorg, etc. – bij het veiligheidsbeleid te betrekken.

U kunt het jaarverslag hier downloaden: [De staat van het onderwijs](#) (pdf-bestand).

Leerlingen helpen elkaar bij het oplossen van problemen Vertrouwensleerlingen en leerlingbemiddeling laagdrempelige hulpverlening

Een toenemend aantal scholen zet leerlingen in bij het oplossen van conflicten tussen scholieren. De drempel om daarbij de hulp van een docent in te roepen is vaak net te groot. Leerlingbemiddelaars of vertrouwensleerlingen kunnen dan uitkomst bieden.

Leerlingbemiddeling is een methode van conflictantering. Leerlingen begeleiden, als neutrale partij, een gesprek tussen medeleerlingen die een conflict met elkaar hebben. Dat kan gaan over bijvoorbeeld pesten, roddelen, enz.

De vertrouwensleerling is een laagdrempelige manier van hulpverlening bij conflicten. Leerlingen vinden de stap naar een docent vaak net te groot. Het is veiliger en vertrouwer om een medeleerling in vertrouwen te nemen. Zij spre-

ken de taal en begrijpen de problemen van hun leeftijdgenoten beter dan volwassenen. Een belangrijke voorwaarde is dat vertrouwensleerlingen goed geschoold en begeleid worden. Ze moeten weten dat de school achter hen staat.

Leerlingen die optreden als vertrouwensleerling doen vaardigheden op die ze in de rest van hun leven kunnen gebruiken. Ze vergroten hun sociale vaardigheden en zelfrespect.

Meer informatie over leerlingbemiddeling vindt u op de CSV-site: [thema's](#), [tools](#) en [scholing](#).

Colofon

Dit is een uitgave van Centrum School en Veiligheid

Website: www.schoolveiligheid.nl

E-mail: schoolveiligheid@aps.nl

Telefoon: (030) 285 66 16 (ma t/m vr, 10.00-14.00 uur)

CS Visie

'Nergens meer veilig'

Digitaal pesten, wat is het en hoe ga je ermee om?

Steeds meer leerlingen gebruiken hun computer of mobieltje om medeleerlingen te pesten. Ontwikkelingen als msn, sms en de camerafunctie op mobieltjes bieden pesters nieuwe 'mogelijkheden'. Maar wat is digitaal pesten precies en hoe kan het worden aangepakt? Daarover gaat de brochure *Nergens meer veilig*.

Moderne media worden steeds meer gebruikt om digitaal te pesten. De snelheid van internet, chatbox, e-mail en sms-berichten, de welhaast onbeperkte mogelijkheid van herhaling en de anonimiteit van de virtuele wereld zijn door pesters ontdekt om – naast de bestaande, fysieke confrontaties – virtuele confrontaties met hun slachtoffers aan te gaan.

Nergens meer veilig geeft antwoord op de vraag wat digitaal pesten is en laat zien welke vormen van digitaal pesten zich voordoen. Vervolgens worden oplossingen geboden. Het accent ligt daarbij op een beleidsmatige aanpak

om (digitaal) pesten op school tegen te gaan. De brochure beantwoordt de tien meest gestelde vragen. Ten slotte wordt een aantal websites en telefoonnummers genoemd. Door de brochure heen zijn schoolvoorbeelden opgenomen.

Nergens meer veilig is een uitgave van de Vereniging voor Openbaar Onderwijs (VOO) in samenwerking met [Pestweb](#) en [SIRE](#). U kunt de brochure bestellen via de website van de VOO: [Nergens meer veilig](#).

Op de CSV-site vindt u meer informatie over digitaal pesten: [thema's](#), [tools](#), [scholing](#) en [links](#).

Inspirerende schoolvoorbeelden

Alle scholen maken werk van veiligheid. Soms leidt dit tot materiaal dat voor andere scholen interessant is. Denk aan een publicatie, een speelfilm, een cd, etc.

Om ons overzicht zo compleet en actueel te houden zijn we constant op zoek naar nieuwe voorbeelden van good practice. Heeft uw school iets op veiligheidsgebied te bieden dat ook voor andere scholen interessant is? Meld het ons: scholenveiligheid@aps.nl.

Leerlingen van het Wellant College Klaaswaal voerden in april 2005 de musical *De Wave* uit. *De Wave* gaat over fascisme, beïnvloeding en discriminatie.

Zestig jaar na WO II steekt het fascisme weer de kop op. Lonsdale & White Power: signalen dat jongeren gemakkelijk beïnvloedbaar zijn. Nog steeds worden leerlingen bedreigd en gepest om hun huidskleur.

Wellant College Klaaswaal wilde leerlingen laten zien en voelen dat de dreiging van collectieve beïnvloeding van een grote groep mensen nog steeds actueel is.

Veiligheid in beeld en geluid

Schoolveiligheid is regelmatig in de actualiteit, vooral als er een incident is geweest. Heeft u een uitzending gemist? Veel programma's zijn via internet alsnog te bekijken.

Artiesten laten zich inspireren door veiligheidsthema's als pesten of zinloos geweld. Denk maar aan nummers van Ali B of Lange Frans & Baas B.

Ook leerlingen laten zich niet onbetuigd. In het kader van schoolprojecten nemen ze zelf een cd op of produceren een film.

Dergelijke beeld- en geluidsfragmenten kunnen in de klas gebruikt worden bij projecten over schoolveiligheid.

Op de website van CSV staat een overzicht van beeld- en geluidsfragmenten en tv-programma's waarin schoolveiligheid een rol speelt: [Veiligheid in beeld en geluid](#).

CS Visie

Lonsdale & white power – vormen van wit extremisme

Vooral voedingsbodem buiten de vier grote steden

Sinds de moord op Theo van Gogh groeit het aantal uitingen van zogeheten 'wit extremisme'. Denk aan brandstichtingen bij moskeeën of islamitische scholen. De groep wordt vaak aangeduid als Lonsdale-jongeren, naar het Britse kledingmerk.

Uit cijfers van de onderwijsinspectie over 2004/2005 blijkt dat wit extremisme wijd verbreid is, vooral buiten de vier grote steden. Landelijk had 32 procent van de vmbo-scholen te maken met uitingen van wit extremisme, in de vier grote steden lag dit percentage op 14 procent.

Journaliste Maaïke Homan publiceerde onlangs het boek *Generatie Lonsdale*. Zij concludeert dat angst, onwetendheid en machteloosheid de belangrijkste oorzaken zijn van racisme onder extreem-rechtse jongeren. De ideeën van de jongeren komen van extreem-rechtse internetsites, ouders of politici die harde uitspraken doen over de islam.

Scholen in Nederland reageren verschillend op leerlingen die Lonsdale-kleding dragen. Sommi-

ge scholen hebben een verbod ingesteld. Andere scholen besteden er bewust geen aandacht aan om te voorkomen dat het dragen ervan een 'geuzenstatus' zou krijgen.

In de '[Leidraad kleding op scholen](#)' stelt het ministerie van OCW: "Het verbieden van zulke kleding kan de in de Grondwet gewaarborgde vrijheid van meningsuiting aantasten. Beperkingen aan zulke kleding stellen mag wel om andere redenen, bijvoorbeeld als het nodig is om wanordelijkheden te voorkomen."

Meer informatie over extremisme op de CSV-site: [thema's](#), [tools](#) en [scholing](#).

Na klacht opnieuw voor klas?

Het kan zijn dat onderwijspersoneel waartegen klachten waren, nog steeds werkzaam is in het onderwijs. Soms omdat de klachten ongegrond waren, soms omdat de screening onvoldoende was. Kan iemand na een klacht opnieuw voor de klas?

Een sollicitant is verplicht een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) te overleggen. Doel is om onder andere pedoseksuelen uit het onderwijs en jeugdwerk te weren.

Het Centraal Orgaan Verklaringen Omtrent het Gedrag ([COVOG](#)) geeft de VOG af. Hiervoor wordt het centraal justitieel documentatieregister geraadpleegd. Veroordelingen van zedendelicten blijven 80 jaar in het dossier bij het COVOG staan.

[PPSI](#) adviseert scholen om de sollicitant te vragen of hij/zij op de vorige school verwickeld was in een klachtenprocedure. Vraag referenties expliciet naar mogelijke klachten over ongewenst gedrag. Verder dient de sollicitant een recente VOG te overleggen.

Homospecifiek veiligheidsbeleid

De Commissie Gelijke Behandeling (CGB) oordeelde begin dit jaar dat wettelijk gezien expliciet homobeleid op scholen niet nodig is. Dit naar aanleiding van een docent die vond dat zijn school in het veiligheidsbeleid te weinig specifiek aandacht besteedt aan homotolerantie.

De Inspectie van het Onderwijs zet kanttekeningen bij de uitspraak van de CGB: "Een integraal beleid stelt weinig voor als niet duidelijk wordt gemaakt welke maatregelen de school neemt om specifieke problemen het hoofd te bieden en welke sancties staan op specifieke ongewenste gedragingen."

De inspectie signaleert in het schooljaar 2004/2005 een toename van het aantal incidenten rond homoseksualiteit. Ongeveer 10 procent van de voescholen meldt dergelijke incidenten. De inspectie pleit daarom in haar jaarverslag voor een bovenschoolse aanpak om homovijandig gedrag te bestrijden.

Lees meer: [uitspraak CGB](#), [thema's CSV](#), [tools CSV](#).